Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deseti razširjeni senat)

z dne 6. novembra 2024*

„Arbitražna klavzula – Sporazum o nepovratnih sredstvih, ki se nanaša na projekt TTD.EU (‚European Quality Wines: Taste the Difference‘) – Ukrepi za informiranje in promocijo kmetijskih proizvodov, izvedeni na notranjem trgu in v tretjih državah – Začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih – Sumi goljufije v okviru kazenske preiskave v zvezi z drugim sporazumom o nepovratnih sredstvih – Pogodbena odgovornost“

V zadevi T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi) s sedežem v Milanu (Italija), ki ga zastopajo B. Bonafini, D. Rovetta in V. Villante, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski izvajalski agenciji za raziskave (REA), ki jo zastopata S. Payan-Lagrou in V. Canetti, agentki, skupaj z D. Waelbroeckom in A. Duronom, odvetnikoma,

tožena stranka,

SPLOŠNO SODIŠČE (deseti razširjeni senat),

v sestavi O. Porchia (poročevalka), predsednica, M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul in S. Verschuur, sodniki,

sodni tajnik: P. Cullen, administrator,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi obravnave z dne 6. marca 2024,

ob upoštevanju predloga za ustavitev postopka, ki ga je podala REA 10. septembra 2024,

ob upoštevanju sklepa o ponovnem odprtju ustnega dela postopka,

ob upoštevanju pripomb tožeče stranke k predlogu za ustavitev postopka, predloženih v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 14. oktobra 2024,

* Jezik postopka: angleščina.

ob upoštevanju sklepov z dne 21. oktobra 2024, da se preučitev tega predloga za ustavitev postopka pridrži za končno odločbo in zaključi ustnega dela postopka,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Tožeča stranka, združenje Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), s tožbo na podlagi člena 272 PDEU Splošnemu sodišču predlaga, prvič, naj ugotovi neveljavnost sklepa Evropske izvajalske agencije za raziskave (REA) o začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih št. 874904 za projekt z naslovom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, ki je vsebovan v dopisu agencije REA z dne 2. maja 2022 (v nadaljevanju: dopis o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja), drugič, agenciji REA odredi, naj prekliče začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU in, tretjič, naj ji naloži plačilo odškodnine za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ki naj bi jo tožeča stranka zaradi tega utrpela.

Dejansko stanje

2 Tožeča stranka je italijansko združenje, ki od leta 1895 zastopa podjetja v italijanskem vinskem sektorju na evropski in mednarodni ravni. Strokovnjakom za vino ponuja širok nabor storitev, vključno s svetovalnimi storitvami glede financiranja in evropskih projektov.

3 Tožeča stranka kot koordinator in upravičenec ter špansko združenje Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE) kot upravičenec sta 6. decembra 2019 z Izvajalsko agencijo za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano (Chafea) sklenila sporazum o nepovratnih sredstvih št. 874904 za realizacijo projekta z naslovom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“ za promocijo italijanskih in španskih vin na trgih Kitajske in Združenih držav (v nadaljevanju: sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU). Agencija REA je bila od 1. aprila 2021 zadolžena za izvajanje ukrepov, ki jih izvaja agencija Chafea.

4 Sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU je bil del razpisa za zbiranje predlogov z dne 15. januarja 2019 za nepovratna sredstva, namenjena ukrepom za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo, ki se izvajajo na notranjem trgu in v tretjih državah v skladu z Uredbo (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2019, C 18, str. 4).

5 V skladu s členom 3 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU je bil ta sporazum sklenjen za obdobje 36 mesecev, in sicer od 1. marca 2020.

6 Združenje OIVE je z dopisom z dne 16. aprila 2020 tožečo stranko obvestilo, da želi s 1. marcem 2020 prenehati sodelovati pri sporazumu o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

7 Tožeča stranka je z dopisom z dne 29. maja 2020 od agencije Chafea zahtevala, na eni strani, naj se pripravi sprememba sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, da bi se ugotovilo, da je združenje OIVE odstopilo od navedenega sporazuma, in na drugi strani, naj se Promotora d’Exportacions Catalanes, SA (Prodeca) doda kot upravičenka. Ta aneks je bil z agencijo Chafea sklenjen 6. julija 2020.

8 Med 24. aprilom in 1. novembrom 2020 ter med 18. januarjem in 22. majem 2021 je bilo izvajanje projekta na podlagi člena 35 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU zaradi pandemije covida-19 začasno ustavljeno.

9 Februarja 2021 je tožeča stranka končala izbiro organa, odgovornega za izvajanje ukrepov za doseganje ciljev projekta, ki je bil predmet sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU. Družbi Ópera Business Dreams SLU je bila dodeljena pogodba za izvajanje ukrepov iz tega projekta.

10 Tožeča stranka je 28. julija 2021 agencijo REA na portalu za udeležence obvestila, da je Guardia di Finanza di Milano (finančna policija v Milanu, Italija) 27. maja 2021 pri njej izvedla revizijo na podlagi odredbe za preiskavo, ki jo je državni tožilec Italijanske republike 24. maja 2021 izdal pri Tribunale di Milano (sodišče v Milanu, Italija). Ta revizija je bila opravljena v okviru kazenskega postopka na nacionalni ravni proti izvršnemu direktorju tožeče stranke, finančnemu direktorju tožeče stranke ter zunanjemu svetovalcu tožeče stranke in družbe Veronafiere SpA zaradi sumov goljufije (v nadaljevanju: kazenska preiskava). Poleg tega naj bi se ta revizija, katere predmet je bil sporazum o nepovratnih sredstvih št. 826012, katerega koordinatorka in upravičenka je tožeča stranka, in sicer sporazum „Native Grapes Academy – NGA“ (v nadaljevanju: sporazum o nepovratnih sredstvih NGA), osredotočila na pogodbeno razmerje med družbo Veronafiere in tožečo stranko ter na soobstoj dveh glavnih pogodb med tema družbama.

11 Med tožečo stranko in osebo, odgovorno za sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU v okviru agencije REA, je 6. avgusta 2021 potekal sestanek v obliki videokonference (v nadaljevanju: videokonferenca z dne 6. avgusta 2021), med katerim je tožeča stranka predložila podrobnejše informacije v zvezi s kazensko preiskavo. Ob tej priložnosti naj bi po mnenju tožeče stranke oseba, odgovorna za sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU v okviru agencije REA, menila, da glede na to, da se je kazenska preiskava nanašala na ločen sporazum o nepovratnih sredstvih, in sicer na sporazum o nepovratnih sredstvih NGA, posledično ni treba sprejeti ukrepa v zvezi z izvajanjem sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ki bi se torej lahko še naprej običajno izvajal.

12 Agencija REA je na videokonferenci z dne 6. avgusta 2021 Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) posredovala informacije, ki jih je zagotovila tožeča stranka. Agencija REA je bila z obvestilom z dne 13. januarja 2022 obveščena o tem, da je urad OLAF 7. decembra 2021 začel preiskavo v zvezi z domnevnimi goljufijami in drugimi nepravilnostmi pri izvajanju sporazumov o nepovratnih sredstvih, ki so jih tožeča stranka, družba Veronafiere in drugi subjekti sklenili z Evropsko unijo, vključno s sporazumom o nepovratnih sredstvih TTD.EU (v nadaljevanju: preiskava urada OLAF). Poleg tega je bilo v tem obvestilu navedeno, da v fazi uvedbe preiskave ni bil predviden noben preventivni upravni ukrep.

13 Evropsko javno tožilstvo v Milanu je 27. januarja 2022 preiskovalnemu sodniku pri Tribunale di Milano (sodišče v Milanu) predlagalo šestmesečno podaljšanje roka za kazensko preiskavo.

14 Z dopisom z dne 23. februarja 2022 (sklic: Ares (2022)1381304) (v nadaljevanju: predhodno informativno obvestilo) je agencija REA tožečo stranko obvestila, da namerava začasno ustaviti izvajanje sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU na podlagi člena 33.2 tega sporazuma. Agencija REA je v tem dopisu navedla:

„Na podlagi prejetih informacij, da zoper vašo organizacijo poteka kazenska preiskava v Italiji zaradi suma goljufije, menimo, da se izvajanje [sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU] ne more nadaljevati in ga je treba prekiniti, dokler se položaj ne razjasni.“

15 Tožeča stranka je 22. marca 2022 predložila svoje stališče v odgovor na predhodno informativno obvestilo. Med drugim je trdila, da kot pravna oseba ni bila vključena v noben kazenski postopek in da se kazenska preiskava, ki jo je omenila agencija REA, nanaša na dva od njenih zaposlenih.

16 Agencija REA je v dopisu o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja potrdila, da želi z 8. majem 2022 začasno prenehati izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, in zavrnila pripombe, ki jih je predložila tožeča stranka, pri čemer je med drugim navedla, da začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU temelji na členu 33.2.1(a) tega sporazuma o nepovratnih sredstvih. Po mnenju agencije REA so bile namreč fizične osebe, na katere se nanaša kazenska preiskava, pooblaščene za zastopanje tožeče stranke ali za sprejemanje odločitev v njenem imenu, kar je v skladu s členom 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU upravičevalo začasno prenehanje izvajanja tega sporazuma. Poleg tega je agencija REA v zvezi s tem pojasnila, da čeprav je kazenska preiskava še potekala in takrat ni bilo nobenega dokaza o nepravilnostih ali goljufiji, je lahko v primeru suma goljufije, kot je navedeno v navedenem dogovoru, zaradi zaščite finančnih interesov Unije začasno prenehala izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

17 Tožeča stranka je z elektronskim sporočilom z dne 6. maja 2022 zaprosila za sklic sestanka z agencijo REA v Bruslju (Belgija), da bi se pogovorili o dopisu o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja in poskusili doseči sporazumno rešitev.

18 V okviru preiskave urada OLAF (glej točko 12 zgoraj) je bil 24. maja 2022 v prostorih tožeče stranke v Italiji opravljen pregled na kraju samem, da bi se preverilo, ali je tožeča stranka storila nepravilnosti v okviru projektov, ki jih je financirala Unija, med katerimi je bil projekt, na katerega se nanaša sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

19 Agencija REA je 25. maja 2022 na podlagi člena 31.1(c) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU prekinila rok za plačilo zaradi dvoma glede upravičenosti stroškov, prijavljenih v letnih računovodskih izkazih, za katere je bilo treba izvesti dodatna preverjanja, preglede, revizije ali preiskave.

20 Agencija REA je z elektronskim sporočilom z dne 30. maja 2022 zavrnila prošnjo tožeče stranke za sestanek (glej točko 17 zgoraj), ker zaradi preiskave urada OLAF, ki je potekala, ni mogla razpravljati o konkretnih vprašanjih v zvezi z začasnim prenehanjem izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ali v zvezi s samo preiskavo urada OLAF.

21 Tožeča stranka je obravnavano tožbo vložila 12. julija 2022.

Dejanski in postopkovni elementi, ki so nastali po vložitvi tožbe

22 Evropsko javno tožilstvo v Milanu je 12. julija 2022 preiskovalnemu sodniku pri Tribunale di Verona (sodišče v Veroni, Italija) predlagalo preventivni zaseg zneska v višini 2.085.810,96 EUR zoper tožečo stranko. Preiskovalni sodnik pri Tribunale di Verona (sodišče v Veroni) je 13. septembra 2022 temu predlogu ugodil in odredil preventivni zaseg zneska v višini 2.085.810,96 EUR zoper tožečo stranko, če pa tega zneska ne bi bilo mogoče zaseči, pa zaseg premoženja v lasti tožeče stranke v višini tega zneska.

23 Tožeča stranka je z dopisom z dne 23. septembra 2022 pri Tribunale di Verona (sodišče v Veroni) vložila predlog za ponovno preučitev preventivnega zasega, ki ga je odredilo to sodišče.

24 Državni tožilec pri Corte dei conti (računsko sodišče, Italija) za deželo Lombardija je 2. februarja 2023 zahteval varnostni zaseg premoženja in bančnih računov tožeče stranke, da bi se zaščitila sredstva Unije v okviru sporazuma o nepovratnih sredstvih NGA. Sodnik Corte dei conti (računsko sodišče) dežele Lombardija je s sklepom št. 2/2023 z dne 13. februarja 2023 dovolil zaseg v višini 2,085 milijona EUR do potrditve ali spremembe sklepa po opravljeni obravnavi, predvideni za 16. marec 2023. Ker je tožeča stranka navedeni znesek 23. februarja 2023 plačala, je bil sklep o zasegu, ki ga je izdalo Corte dei conti (računsko sodišče) dežele Lombardija, umaknjen, postopek pa je bil končan.

25 Stranki sta v odgovoru na ukrep procesnega vodstva, ki ga je predlagalo Splošno sodišče, na obravnavi potrdile, da je bila preiskava urada OLAF končana 12. decembra 2022. V zvezi s tem sta stranki prav tako pojasnili, da je urad OLAF na podlagi ugotovitev iz te preiskave agenciji REA poslal finančna priporočila, katerih izvajanje v zvezi s sporazumom o nepovratnih sredstvih TTD.EU na dan obravnave ni privedlo do izvedbenih ukrepov.

26 Agencija REA je 10. septembra 2024 podala predlog za ustavitev postopka, s katerim je Splošno sodišče obvestila, da je bilo odpravljeno začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU. V tem okviru je agencija REA predložila dopis z dne 13. maja 2024, s katerim je tožečo stranko obvestila o tem, da je bilo začasno prenehanje izvajanja tega sporazuma o nepovratnih sredstvih – po preučitvi ugotovitev preiskave urada OLAF in po nedavnih zaključkih kazenske preiskave – odpravljeno.

27 Po ponovnem odprtju ustnega dela postopka dne 14. oktobra 2024 je tožeča stranka predložila svoja stališča v zvezi s predlogom za ustavitev postopka, ki ga je podala agencija REA. V teh stališčih, v katerih je potrdila, da je bilo odpravljeno začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU in da se je izvajanje slednjega ponovno začelo, je temu predlogu za ustavitev postopka nasprotovala zaradi različnih razlogov.

28 Prvič, tožeča stranka trdi, da je bil predlog za ustavitev postopka, ki ga je podala agencija REA, vložen prepozno, tako da ga je treba zavreči kot nedopustnega.

29 Drugič, tožeča stranka trdi, da je agencija REA „formalno“ sicer odpravila začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, vendar navaja, da so pri tej konkretni izvedbi sedaj prisotne „tehnične ovire“. Poleg tega tožeča stranka v zvezi s tem poudarja, da formalno „ponovno aktiviranje“ sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU s strani agencije REA pomeni priznanje tega, da je bilo prvotno začasno prenehanje izvajanja napačno, in to še toliko bolj, ker so vse okoliščine v tej zadevi od začetka ostale nespremenjene.

30 Tretjič, tožeča stranka trdi, da bi jo lahko agencija REA – namesto tega, da je pri Splošnem sodišču podala predlog za ustavitev postopka – vnaprej kontaktirala v zvezi s ponovnim začetkom izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU in posledicami tega za obravnavano zadevo. S tem, ko je ni predhodno obvestila, naj bi agencija REA ravnala v slabi veri.

31 Četrtič, tožeča stranka trdi, da naj bi imela interes za to, da se Splošno sodišče izreče glede odškodninskega zahtevka, in se zato izreče glede vprašanja ali je bilo prvotno začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU zakonito. Priznanje s strani Splošnega sodišča, da je bilo začasno prenehanje izvajanja nezakonito, bi kot tako pomenilo procesno upravičenje in bistveno obliko nadomestila škode v obliki povrnitve ugleda tožeče stranke na trgu vin.

Predlogi strank

32 Tožeča stranka Splošnemu sodišču v zadnji različici svojih vlog v bistvu predlaga, naj:

– ugotovi neveljavnost sklepa o začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, vsebovanega v dopisu o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja;

– agenciji REA naloži, naj prekliče začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU;

– agenciji REA naloži plačilo odškodnine v višini 500.000 EUR;

– ugotovi, da tožba ohrani predmet;

– agenciji REA naloži plačilo stroškov.

33 Agencija REA Splošnemu sodišču v zadnji različici svojih vlog v bistvu predlaga, naj:

– ugotovi, da je treba postopek s tožbo ustaviti;

– podredno, tožbo zavrže kot delno nedopustno in zavrne kot popolnoma neutemeljeno;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Arbitražna klavzula

34 Člen 41.2, prvi odstavek, sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU vsebuje arbitražno klavzulo v smislu člena 272 PDEU, ki Splošnemu sodišču in, v primeru pritožbe, Sodišču podeljuje izključno pristojnost za odločanje v vseh sporih glede razlage, uporabe ali veljavnosti navedenega sporazuma, ki jih ni mogoče rešiti sporazumno.

Veljavna zakonodaja

35 Kadar Splošno sodišče o sporu odloča na podlagi arbitražne klavzule v skladu s členom 272 PDEU, mora o sporu odločiti na podlagi materialnega prava, ki se uporablja za pogodbo (glej v tem smislu sodbo z dne 18. decembra 1986, Komisija/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, točka 4).

36 V obravnavani zadevi v skladu s klavzulo o izbiri prava iz člena 41.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU pogodbo ureja veljavno pravo Unije, ki je po potrebi dopolnjeno z belgijskim pravom.

37 Iz tega sledi, kot sta stranki to potrdili na obravnavi, da sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU urejajo upoštevne določbe prava Unije, in sicer zlasti Pogodba o delovanju Evropske unije ter Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU)

št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL 2018, L 193, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba).

38 Poleg tega je treba pojasniti, da kadar institucije, organi oziroma uradi ali agencije Unije izvršujejo pogodbo, zanje še vedno veljajo obveznosti, ki jih zavezujejo na podlagi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in splošnih načel prava Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2020, ADR Center/Komisija, C-584/17 P, EU:C:2020:576, točka 86). Če se tako stranke v svoji pogodbi z arbitražno klavzulo odločijo, da bodo sodišču Unije dodelile pristojnost za odločanje o sporih v zvezi s to pogodbo, bo to sodišče ne glede na pravo, ki se uporablja in ki je dogovorjeno v navedeni pogodbi, pristojno za preučitev morebitnih kršitev Listine in splošnih načel prava Unije (sodba z dne 16. julija 2020, Inclusion Alliance for Europe/Komisija, C-378/16 P, EU:C:2020:575, točka 81).

39 Poleg tega sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU – za zapolnitev vrzeli v pogodbenih določilih ali upoštevnih določbah prava Unije – ureja nacionalno pravo, določeno v sporazumu, in sicer v obravnavani zadevi belgijsko pravo.

40 Tako je treba pojasniti pravila, ki urejajo izvajanje in razlago pogodb v belgijskem pravu, kot so veljala ob sklenitvi in izvajanju sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

41 Člen 1134 belgijskega code civil (civilni zakonik) v prvem odstavku določa, da „[so] [z]akonito sklenjene pogodbe za tiste, ki so jih sklenili, zavezujoče kot zakon“, v drugem odstavku pa, da jih „je mogoče preklicati le z njihovim vzajemnim soglasjem ali iz razlogov, ki so dovoljeni z zakonom“.

42 Člen 1134, tretji odstavek, belgijskega civilnega zakonika poleg tega določa, da je treba sporazume izvrševati v dobri veri. Člen 1135 tega zakonika določa, da „sporazumi ustvarjajo obveznosti ne le glede tega, kar je v njih določeno, temveč glede vseh posledic, ki so glede na njihovo naravo v skladu s pravičnostjo, običaji ali zakonom“.

43 V zvezi z razlago pogodb člen 1156 belgijskega civilnega zakonika določa, da je treba „ugotoviti skupen namen pogodbenih strank in njihov cilj, ne pa se osredotočati na dobesedni pomen določb“.

44 Poleg tega člen 1157 belgijskega civilnega zakonika določa, da „kadar ima pogodbeni pogoj lahko dva pomena, ga je treba razumeti bolj v smislu, v katerem ima lahko kakšen učinek“.

45 Nazadnje, v skladu s členom 1161 belgijskega civilnega zakonika se „[v]sa pogodbena določila […]razlagajo v medsebojni povezavi, tako da se vsakemu od njih pripiše pomen, ki izhaja iz celotnega akta“, v skladu s členom 1162 istega zakonika, ki določa načelo razlage *contra proferentem*, pa se „[v] dvomu […] sporazum razlaga v škodo tistega, ki je določil neko obveznost, in v dobro tistega, ki se je zavezal za izpolnitev te obveznosti“.

Prvi tožbeni predlog: ugotovitev, s strani Splošnega sodišča, neveljavnosti dopisa o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU

46 Tožeča stranka v podporo temu prvemu tožbenemu predlogu navaja štiri razloge, ki se nanašajo na:

– prvič, nezakonitost dopisa o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja in napačne uporabe člena 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU;

– drugič, kršitev načela sorazmernosti;

– tretjič, nezakonitost dopisa o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja in napačne uporabe člena 33.2.1(b) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU;

– četrtič, neupoštevanje načela dobrega upravljanja iz člena 41 Listine ter splošnih načel prava Unije glede pravne varnosti, varstva legitimnih pričakovanj in sorazmernosti ter obveznosti obrazložitve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU.

47 Preden se preuči te razloge, je treba spomniti, da mora v skladu z ustaljeno sodno prakso pravni interes tožeče stranke glede predmeta tožbe obstajati ob njeni vložitvi, sicer ta ni dopustna. Ta predmet spora in pravni interes morata obstajati do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi, kar pomeni, da mora obstajati možnost, da ima lahko stranka, ki tožbo vloži, od izida te tožbe korist (glej sodbo z dne 7. junija 2007, Wunenburger/Komisija, C-362/05 P, EU:C:2007:322, točka 42 in navedena sodna praksa).

48 V obravnavanem primeru odprava začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU (glej točko 26 zgoraj), ki poleg tega ni enaka umiku odločitve o začasnem prenehanju izvajanja tega sporazuma, za tožečo stranko ni zadovoljiva, saj slednja s svojo tožbo Splošnemu sodišču predlaga, naj odloči o sporu med njo in agencijo REA glede uporabe sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU in ugotovi neveljavnost sklepa o začasnem prenehanju izvajanja tega sporazuma o nepovratnih sredstvih. Natančneje, ob upoštevanju tega, da se izvajanje sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU sedaj lahko nadaljuje, ima tožeča stranka lahko od tožbe korist, kar lahko omogoči pojasnitev razlage člena 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU in se izogne temu, da bi se zatrjevana kršitev v prihodnje ponovila.

49 Zato je treba predlog za ustavitev postopka, ki ga je vložila agencija REA v zvezi s prvim tožbenim predlogom, zavrniti.

50 Tako je treba najprej skupaj preučiti prvi in tretji tožbeni razlog, ki se nanašata na nezakonitost dopisa o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja, na napačno uporabo člena 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU in na neuporabo člena 33.2.1(b) tega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

51 Tožeča stranka s prvim in tretjim tožbenim razlogom agenciji REA v bistvu očita, da je kršila člen 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ker, prvič, kot pravna oseba ni bila vključena v kazensko preiskavo, ki se je nanašala na dva od njenih zaposlenih, in sicer na fizični osebi, ki po njenem mnenju nimata pristojnosti odločanja. Drugič, ob upoštevanju dejstva, da je bila kazenska preiskava – ob začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU – še vedno v predhodni fazi, dveh fizičnih oseb, na kateri se je kazenska preiskava

nanašala, ni bilo mogoče opredeliti kot „osebi, osumljeni storitve goljufije“, v smislu člena 33.2.1(a)(i) navedenega sporazuma o nepovratnih sredstvih. Tretjič, sumi goljufije se niso nanašali na sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, temveč na sporazum o nepovratnih sredstvih NGA, tako da bi morala agencija REA začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU utemeljiti s členom 33.2.1(b) tega sporazuma, ki naj bi ustrezal členu 202(2) finančne uredbe, za katerega pa naj v obravnavani zadevi pogoji za uporabo ne bi bili izpolnjeni.

52 Agencija REA naj bi tako kršila načelo domneve nedolžnosti, določeno v členu 48(1) Listine, in storila očitno napako pri presoji upoštevnih dejstev. Kršila naj bi tudi načelo dobre vere pri izvajanju sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ter obveznosti predhodnega obveščanja in „predhodnega opozarjanja“ v skladu z belgijskim pravom, kar naj bi poleg tega z vidika prava Unije pomenilo kršitev načel varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti. Tožeča stranka trdi, da ji je agencija REA na videokonferenci 6. avgusta 2021 sporočila, da kazenska preiskava nima nobenega vpliva na sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, katerega izvajanje bi se torej po mnenju agencije REA lahko brez težav nadaljevalo. Dalje, agencija REA naj bi se nenadoma in nepojasnjeno odločila spremeniti svoje stališče, ne da bi o tem predhodno obvestila tožečo stranko, in naj bi slednji neposredno posredovala predhodno informativno obvestilo.

53 Agencija REA trditve tožeče stranke izpodbija.

54 Na prvem mestu, agencija REA navaja, da sta oba zaposlena tožeče stranke, na katera se je nanašala kazenska preiskava, kot izvršni direktor in finančni direktor tožeče stranke pooblaščena za zastopanje ali sprejemanje odločitev v njenem imenu in da člen 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU določa možnost, da se izvajanje navedenega sporazuma začasno preneha zaradi suma vsebinskih napak, nepravilnosti ali goljufij zoper fizične osebe, ki so pooblaščene za zastopanje ali sprejemanje odločitev v imenu upravičenca. Iz tega naj bi izhajalo, da so sumi goljufije v zvezi z obema zaposlenima tožeče stranke upravičevali začasno prenehanje izvajanja navedenega sporazuma o nepovratnih sredstvih. Poleg tega agencija REA v zvezi s tem pojasnjuje, da je iz informacij v zvezi z obvestilom o končanju predhodne faze kazenske preiskave z dne 12. decembra 2022 razvidno, da je bila tožeča stranka kot pravna oseba prav tako vpletena v kazensko preiskavo.

55 Na drugem mestu, agencija REA trdi, da je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, spoštovala domnevo nedolžnosti zaposlenih, na katere se nanaša kazenska preiskava, ker jih je v okviru te preiskave štela za „osumljene“, in ne za „obtožene“.

56 Agencija REA namreč meni, da je treba glede na italijansko kazensko procesno pravo razlikovati med položajem „osumljenca“ in položajem „obtoženca“. V skladu s členom 60 italijanskega zakonika o kazenskem postopku naj bi osumljenec pridobil status obtoženca, če mu je kaznivo dejanje pripisano v zahtevi za uvedbo kazenskega postopka, potem ko je državno tožilstvo končalo fazo preiskave. V obravnavani zadevi pa naj se zaposleni tožeče stranke, na katere se je nanašala kazenska preiskava, ob začetku postopka za začasno prenehanje izvajanja ne bi šteli za „obtožence“ v smislu člena 60 italijanskega zakonika o kazenskem postopku. Agencija REA poudarja, da se je v bistvu oprla na dejstvo, da sta bila uslužbenca zadevne tožeče stranke kot fizični osebi, ki sta pooblaščeni za zastopanje ali sprejemanje odločitev v njenem imenu, predmet kazenske preiskave v Italiji in sta bila 7. julija 2021 uradno vpisana v register kaznivih dejanj, zato je štela, da sta ta uslužbenca osumljena goljufije v smislu člena 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, in s tem začasno prenehala izvajati navedeni sporazum o nepovratnih sredstvih.

57 Poleg tega agencija REA trdi, da je namen člena 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU zaščititi finančne interese Unije s tem, da se omogoči začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih, dodeljenih upravičencu, če je ta storil goljufijo ali je tega osumljen. S to določbo, ki naj bi jo vsebovali vsi vzorčni sporazumi o nepovratnih sredstvih, naj bi se izvajal člen 131(3) finančne uredbe. Namen ukrepa začasnega prenehanja izvajanja, ki je določen v členu 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, bi bil ogrožen, če bi se z načelom domneve nedolžnosti zahtevalo, kot trdi tožeča stranka, da se začasno prenehanje izvajanja lahko izvede šele, ko bi kazensko sodišče obdolženca spoznalo za krivega.

58 Prav tako agencija REA v dupliki poudarja, da razlaga, ki jo zagovarja tožeča stranka in v skladu s katero je lahko projekt, ki je predmet začasnega prenehanja izvajanja, le tisti, v zvezi s katerim so bile podane trditve o nepravilnosti ali goljufiji, ni podprta niti z veljavnimi pravili niti s sodno prakso. Sicer se je kazenska preiskava, ki je temeljila na sumih goljufije, nanašala na sporazum o nepovratnih sredstvih NGA, vendar naj bi agencija REA menila, da se lahko sumi nanašajo tudi na sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

59 Na tretjem mestu, agencija REA ponavlja trditev, da s tem, da je začasno prenehala izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ni ravnala na podlagi napačne predpostavke, ker je dokazano, da sta bila uslužbenca tožeče stranke, na katera se nanaša kazenska preiskava, osumljena goljufije z vidika italijanskega kazenskega prava tako v času, ko je poslala predhodno informativno obvestilo, kot v času, ko je poslala dopis o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja.

60 Na četrtem mestu, agencija REA najprej trdi, da je sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU uporabila ob spoštovanju načela dobre vere, ki je zagotovljeno s členoma 1134 in 1156 belgijskega civilnega zakonika. V zvezi s tem agencija REA poudarja, da je spoštovala člen 33.2.2 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ki določa, da mora, kadar namerava začasno prenehati izvajati sporazum, upravičenca uradno obvestiti o svoji nameri in razlogih za to ter ga pozvati, naj v 30 dneh od uradnega obvestila predloži svoje pripombe. Agencija REA poudarja, da je izpolnila svoje pogodbene obveznosti s tem, da je 23. februarja 2022 tožeči stranki poslala predhodno informativno obvestilo, v katerem ji je na utemeljen način sporočila, da namerava začasno prenehati izvajati navedeni sporazum, in jo pozvala, naj v predpisanem roku predloži svoja stališča.

61 Dalje, agencija REA dodaja, da čeprav je dejansko res, da jo je tožeča stranka julija 2021 v skladu s svojo obveznostjo obveščanja iz člena 12 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU obvestila o kazenski preiskavi, ki poteka v Italiji, ter da sta se oseba, odgovorna za sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU v okviru agencije REA in tožeča stranka udeležili videokonference, pa agencija REA na tem sestanku ni zavzela formalnega stališča glede posledic kazenske preiskave.

62 V zvezi s tem agencija REA na eni strani v dupliki poudarja, da je nameravala začasno prenehati izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU glede na elemente, navedene med kazensko preiskavo. Agencija REA pojasnjuje, da dejstvo, da je bila ob izdaji predhodnega informativnega obvestila seznanjena s preiskavo OLAF, ni pomembno, ker zanjo velja obveznost varovanja tajnosti teh preiskav in ker se predhodno informativno obvestilo ne sklicuje na navedeno preiskavo in se nanjo ne nanaša.

63 Po drugi strani je agencija REA na obravnavi in v skladu s tem, kar je trdila v odgovoru na tožbo, poudarila, da je po tem, ko je bila obveščena o uvedbi preiskave urada OLAF januarja 2022, kar je povečalo sume o goljufijah, ki jih je storila tožeča stranka, nameravala začasno prenehati izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

64 Poleg tega agencija REA poudarja, da v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, slednja ni utrpela resne škode zaradi tega, ker je bilo predhodno informativno obvestilo poslano več mesecev po videokonferenci z dne 6. avgusta 2021, saj je imela tožeča stranka od takrat, ko je bilo predhodno informativno obvestilo 23. februarja 2022 poslano, pa do začetka učinkovanja začasnega prenehanja izvajanja 7. maja 2022, čas, da se na to pripravi in izdela načrt za ublažitev posledic.

65 Prav tako, kar zadeva trditev, da naj bi agencija REA zavrnila srečanje s tožečo stranko in preučitev vprašanja med postopkom začasnega prenehanja izvajanja ter po sprejetju začasne prekinitve, agencija REA opozarja tudi na to, da se v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, po začetku postopka začasnega prenehanja izvajanja ni bila dolžna sestati z njo. Poleg tega naj agencija REA ne bi imela pravice do razgovora z upravičencem sporazuma o nepovratnih sredstvih, kadar v zvezi s tem upravičencem poteka preiskava urada OLAF.

66 V zvezi s trditvijo, ki se nanaša na domnevno kršitev načel varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti, se agencija REA sklicuje na nedopustnost te trditve in, podredno, trdi, da je v nasprotju s tem, kar navaja tožeča stranka, ti načeli spoštovala.

67 Nazadnje, glede trditve, da bi moralo začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU temeljiti na členu 33.2.1(b) navedenega sporazuma, ki naj bi odražal člen 202(2) finančne uredbe, za katerega pa naj pogoji za uporabo ne bi bili izpolnjeni, agencija REA trdi, da je ta trditev brezpredmetna, ker je bilo v obravnavanem primeru izvajanje sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU začasno prekinjeno na podlagi njegovega člena 33.2.1(a), ki naj bi odražal člen 131 finančne uredbe.

68 S prvim in tretjim tožbenim razlogom se v bistvu postavlja predhodno vprašanje v zvezi s tem, ali je agencija REA, kot trdi tožeča stranka, s sprejetjem sklepa o začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU kršila člen 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

69 Zato je treba razložiti člen 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ki agenciji REA omogoča, da ta sporazum začasno preneha izvajati.

70 Tako člen 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU določa:

„Agencija lahko začasno preneha izvajati ukrep ali del ukrepa, če:

(a) je upravičenec (ali katera koli fizična oseba, ki je pooblaščena za njegovo zastopanje ali odločanje v njegovem imenu) storil ali je osumljen storitve:
   (i) bistvene napake, nepravilnosti ali goljufije oziroma
   (ii) resne kršitve obveznosti iz tega sporazuma ali kršitve med postopkom oddaje naročila (vključno z nepravilnim izvajanjem ukrepa, predložitvijo lažne izjave, nerazkritjem zahtevanih informacij, kršitvijo etičnih načel) ali

(b) je upravičenec (ali katera koli fizična oseba, pooblaščena za njegovo zastopanje ali odločanje v njegovem imenu) v okviru drugih nepovratnih sredstev [Unije] ali Euratoma, ki so mu bila dodeljena pod podobnimi pogoji, storil napake, nepravilnosti, goljufijo ali resno kršitev obveznosti, ki so sistemske ali ponavljajoče se in ki pomembno vplivajo na ta nepovratna sredstva (razširitev ugotovitev v zvezi z drugimi nepovratnimi sredstvi na to subvencijo – glej člen 17.5.2).“

71 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da se je agencija REA za začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU odločila na podlagi člena 33.2.1(a)(i) tega sporazuma, ker se je kazenska preiskava nanašala na izvršnega direktorja in finančnega direktorja tožeče stranke zaradi sumov goljufije v povezavi z izvajanjem sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki ni sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, in sicer sporazuma o nepovratnih sredstvih NGA.

72 Na prvem mestu, iz besedila člena 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU je razvidno, da lahko agencija REA začasno preneha izvajati ta sporazum med drugim zaradi sumov goljufije v zvezi z družbo, upravičeno na podlagi navedenega sporazuma, in „katero koli fizično osebo, ki je pooblaščena, da jo zastopa ali sprejema odločitve v njenem imenu“. Iz tega izhaja, da bi, kot pravilno trdi agencija REA, sumi goljufije v zvezi z izvršnim direktorjem in finančnim direktorjem tožeče stranke načeloma lahko upravičili začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ker sta izvršni direktor in finančni direktor, kot v obravnavanem primeru, pooblaščena za zastopanje ali sprejemanje odločitev v imenu tožeče stranke.

73 Namreč, kljub poskusom tožeče stranke, da bi svojega izvršnega direktorja in finančnega direktorja predstavila zgolj kot zaposlena, ki nimata pristojnosti odločanja, je iz spisa razvidno, da je finančni direktor tožeče stranke v njenem imenu podpisal tako sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU kot sporazum o nepovratnih sredstvih NGA, izvršni direktor tožeče stranke pa je v imenu tožeče stranke podpisal dopis o predhodni dodelitvi sredstev z dne 19. marca 2021, s katerim je bila družbi Ópera Business Dreams dodeljena pogodba za izvajanje ukrepov, povezanih s sporazumom o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

74 Na drugem mestu, iz besedila člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU izhaja, da za začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih zadostuje, da je upravičenec (ali katera koli fizična oseba, pooblaščena za njegovo zastopanje ali odločanje v njegovem imenu) storil bistveno napako, nepravilnost ali goljufijo oziroma je „osumljen, da je storil“ bistveno napako, nepravilnost ali goljufijo. Iz tega sledi, da se ne zahteva sam obstoj goljufije ali dokaz zanjo za to, da bi lahko agencija REA začasno prenehala izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU (glej v tem smislu sodbo z dne 18. februarja 2013, ANKO/Komisija, T-118/12, neobjavljena, EU:T:2013:641, točka 46).

75 V obravnavani zadevi pa je treba ugotoviti, ali je lahko agencija REA izvršnega direktorja in finančnega direktorja tožeče stranke opredelila kot „osebi, osumljeni storitve goljufije“, v smislu člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ker se je nanju nanašala kazenska preiskava, zlasti ob upoštevanju dejstva, da je bila v obravnavani zadevi kazenska preiskava v trenutku, ko je bil poslan dopis o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja, še vedno v predhodni fazi.

76 V zvezi s tem tožeča stranka navaja, da bi morala agencija REA za razlago pojma „oseba, osumljena storitve goljufije“ v smislu člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU upoštevati način, kako se ta pojem uporablja v italijanskem kazenskem pravu, in tako ugotoviti, da zadevnih oseb zaradi kazenske preiskave v skladu z italijanskim pravom ni mogoče šteti za „osumljene osebe“. Tožeča stranka namreč meni, da ker gre v primeru kazenske preiskave za predhodno preiskavo, ki še vedno poteka, in ker še ni bila končana s sklepom o predložitvi zadeve pristojnemu sodišču za namene začetka preiskave, agencija REA zadevnih oseb ni mogla opredeliti kot osebe, osumljene storitve goljufije. V zvezi s tem tožeča stranka poudarja, da je mogoče

v skladu s členom 60 italijanskega zakonika o kazenskem postopku zadevno osebo formalno šteti za „preiskovano“ in zato „osumljeno storitve goljufije“ šele, ko je tožilstvo končalo predhodno preiskavo in se je odločilo izdati obtožnico.

77 V zvezi s tem je treba poudariti, da se člen 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU na splošno nanaša na sume storitev „resnih napak, nepravilnosti ali goljufije“, ne da bi bil natančno določen izvor ali vir takšnih sumov. Tako je lahko obstoj kazenske preiskave, ki temelji na sumih goljufije proti dvema fizičnima osebama, ki sta pooblaščeni za zastopanje tožeče stranke ali za odločanje v njenem imenu, vir „sumov goljufije“ v smislu člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

78 Poleg tega, ne da bi bilo odločeno o upoštevnosti in obsegu člena 60 italijanskega zakonika o kazenskem postopku za razlago določb sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, te ugotovitve ne more omajati dejstvo, da je bila ob začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU zadevna kazenska preiskava – v skladu z razlago italijanskega kazenskega prava, na katero se sklicuje tožeča stranka – v predhodni fazi.

79 Po tem pojasnilu je treba ugotoviti, ali je v obravnavani zadevi agencija REA lahko začasno prenehala izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU na podlagi njegovega člena 33.2.1(a)(i), čeprav so sumi goljufije v breme izvršnega direktorja in finančnega direktorja tožeče stranke izhajali iz kazenske preiskave, ki se je nanašala na sporazum o nepovratnih sredstvih, ki ni sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, in sicer na sporazum o nepovratnih sredstvih NGA.

80 V zvezi s tem se stranki ne strinjata glede razlage člena 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, zlasti pa glede razlike med točkama (a) in (b) tega člena.

81 Namreč, agencija REA je – ko je bila na obravnavi vprašana v zvezi s tem – v bistvu trdila, da je člen 33.2.1(b) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU sicer upravičeval začasno prenehanje izvajanja sporazuma TTD.EU, ko je bilo ugotovljeno, da je bila goljufija „storjena“ v okviru drugih sporazumov, vendar je člen 33.2.1(a)(i) dopuščal možnost začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU že ob „sumu goljufije“. Poleg tega agencija REA meni, da bi bilo – glede na to, da besedilo člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ne vsebuje nobenega sklicevanja na ta sporazum – sume goljufije v zvezi z izvajanjem drugih sporazumov o nepovratnih sredstvih mogoče opredeliti kot sume goljufije, ki lahko veljavno upravičijo začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU v smislu te določbe. Če bi namreč avtor tega sporazuma želel omejiti možnost, da se ta sporazum začasno preneha izvajati, le na primere sumov goljufije, povezane s sporazumom o nepovratnih sredstvih TTD.EU, bi to pojasnil, kot je to storil v členu 33.2.1(a)(ii) tega sporazuma.

82 Nasprotno pa je treba po mnenju tožeče stranke člen 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU razlagati tako, da točka (a) upravičuje začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU le, če obstajajo sumi goljufije v zvezi z izvajanjem tega sporazuma, medtem ko točka (b) dopušča, da se sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU lahko začasno preneha izvajati, če je bila goljufija storjena v okviru drugih sporazumov. Poleg tega tožeča stranka v zvezi s tem poudarja, da če bi bila razlaga, ki jo predlaga agencija REA, veljavna, ne bi bilo razlike med točko (a) in točko (b) člena 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

83 V zvezi s tem je treba glede razlage člena 33.2.1 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU opozoriti, da je treba v skladu s členom 1156 belgijskega civilnega zakonika pri razlagi sporazuma „ugotoviti skupen namen pogodbenih strank, ne pa se osredotočati na dobesedni pomen določb“.

84 Poleg tega je treba poudariti, da lahko agencija REA v skladu s členom 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU začasno preneha izvajati ta sporazum o nepovratnih sredstvih tako v primeru, če je upravičenec „storil“ goljufijo, kot tudi v primeru, če je upravičenec „osumljen“ goljufije.

85 Res je, kot ugotavlja agencija REA, da besedilo člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ne vsebuje nobenega sklicevanja na ta sporazum, tako da bi sumi goljufije v zvezi z izvajanjem drugega sporazuma lahko upravičili začasno prenehanje izvajanja sporazuma TTD.EU.

86 Vendar je treba poudariti, na eni strani, da člen 33.2.1(a)(ii) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU vsebuje sklicevanje na ta sporazum, in na drugi strani, da lahko agencija REA v skladu s členom 33.21(b) začasno preneha izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, če je upravičenec tega sporazuma „v okviru drugih nepovratnih sredstev [Unije] ali Euratoma, ki so mu bila dodeljena pod podobnimi pogoji, storil […] goljufijo“.

87 Tako na podlagi člena 1161 belgijskega civilnega zakonika, v skladu s katerim se „vsa pogodbena določila med seboj razlagajo v medsebojni povezavi, tako da se vsakemu od njih pripiše pomen, ki izhaja iz celotnega akta“, povezana razlaga člena 33.2.1(a)(i) in (ii) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ter člena 33.2.1(b) tega sporazuma omogoča zaključek, da je mogoče na podlagi člena 33.2.1(a)(i) začasno prenehati izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, kadar je upravičenec (ali katera koli fizična oseba, pooblaščena za njegovo zastopanje ali odločanje v njegovem imenu) storil goljufijo pri izvajanju tega sporazuma ali je osumljen storitve take goljufije. Nasprotno pa člen 33.2.1(b) omogoča začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, če je upravičenec (ali katera koli fizična oseba, pooblaščena za njegovo zastopanje ali odločanje v njegovem imenu) storil goljufijo pri izvajanju drugega sporazuma, pod pogojem, da dokaže, da je ta goljufija pomembno vplivala na sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

88 V zvezi s tem je treba na eni strani poudariti, da v skladu s členom 1157 belgijskega civilnega zakonika (glej točko 44 zgoraj) ta razlaga omogoča, da se členu 33.2.1(b) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU prizna polni učinek.

89 Kot namreč tožeča stranka pravilno trdi, razlaga člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, kot jo predlaga agencija REA (glej točko 81 zgoraj), vpliva tako, da določba iz člena 33.2.1(b) istega sporazuma izgubi smisel, saj bi lahko bila možnost začasnega prenehanja izvajanja sporazuma TTD.EU zaradi goljufije, storjene v okviru drugega sporazuma o nepovratnih sredstvih – v skladu z razlago agencije REA – določena že na podlagi člena 33.2.1(a), tako da točka (b) te določbe ne bi bila potrebna.

90 Na drugi strani je ta razlaga skladna z načelom razlage *contra proferentem*, ki je določeno v členu 1162 belgijskega civilnega zakonika, v skladu s katerim se „v dvomu sporazum razlaga v škodo tistega, ki je določil neko obveznost, in v dobro tistega, ki se je zavezal za izpolnitev te obveznosti“. Posledično je treba člen 33.2.1(a) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU razlagati v škodo agencije REA, ki je določila obveznost, in v korist tožeče stranke, ki se je zavezala za izpolnitev te obveznosti.

91 Zato je treba ugotoviti, da zgolj sumov goljufije v zvezi z izvajanjem sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki ni sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, pri katerem je sodelovala tožeča stranka, ni mogoče opredeliti kot sume goljufije v smislu člena 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ki lahko upravičijo začasno prenehanje izvajanja tega sporazuma.

92 Poleg tega, kot je bilo poudarjeno v točki 87 zgoraj, bi goljufija v zvezi z izvajanjem sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki ni sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, lahko upravičila začasno prenehanje izvajanja tega sporazuma, če bi bili izpolnjeni pogoji iz člena 33.2.1(b) tega sporazuma, in sicer storitev goljufije, ki pomembno vpliva na sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, kar pa se v obravnavani zadevi ni zgodilo. Ker namreč agencija REA sklepa o začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ni utemeljila s členom 33.2.1(b) tega sporazuma, ker storitev goljufije ni bila dokazana, ni preučila, ali je bil v obravnavani zadevi izpolnjen drugi pogoj, in sicer, ali je ta goljufija pomembno vplivala na sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

93 Te ugotovitve ni mogoče ovreči z drugimi trditvami, ki jih je podala agencija REA.

94 Prvič, v zvezi s trditvijo, da se je agencija REA v bistvu odločila začasno prenehati izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, potem ko je bila obveščena o uvedbi preiskave urada OLAF, ki se je nanašala na nekatere sporazume o nepovratnih sredstvih, ki jih je podpisala tožeča stranka, vključno s sporazumom o nepovratnih sredstvih TTD.EU, je treba najprej navesti, da tej trditvi nasprotuje dejstvo, ki ga je agencija REA v dupliki sama priznala (glej točko 62 zgoraj), in sicer da predhodno informativno obvestilo ter dopis o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja utemeljujeta začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU le zaradi kazenske preiskave zoper izvršnega direktorja in finančnega direktorja tožeče stranke. V obeh dokumentih ni nobenega sklicevanja na preiskavo urada OLAF.

95 Poleg tega je treba v zvezi s tem poudariti, da obvestilo z dne 13. januarja 2022, s katerim je urad OLAF obvestil agencijo REA o uvedbi preiskave, ni predvidevalo začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU kot preventivni upravni ukrep (glej točko 12 zgoraj).

96 Tako je na podlagi elementov iz spisa (glej točko 94 zgoraj) mogoče sklepati, da je bil razlog za začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU zgolj kazenska preiskava v zvezi s sumi goljufije pri izvajanju sporazuma o nepovratnih sredstvih NGA.

97 Res je, da je agencija REA, kot vsaka institucija, organ in urad ali agencija Unije, v skladu s členom 10(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL 2013, L 248, str. 1) zavezana zagotoviti spoštovanje zaupnosti preiskav, ki jih izvaja urad OLAF.

98 Vendar iz sodne prakse izhaja, da je treba pravilo zaupnosti preiskav urada OLAF, ki je določeno v členu 10(3) Uredbe št. 883/2013, razlagati v njegovem kontekstu, zlasti pa ob upoštevanju uvodne izjave 12 te uredbe, ki določa, da je treba preiskave urada OLAF izvajati tako, da so v celoti spoštovane temeljne svoboščine (glej v tem smislu sodbo z dne 6. junija 2019, Dalli/Komisija, T-399/17, neobjavljena, EU:T:2013:384, točka 169).

99 V zvezi s tem pa je treba opozoriti, da člen 33.2.2 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU določa, da „[p]reden se začasno preneha izvajati [sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU], agencija zadevnega koordinatorja ali upravičenca uradno obvesti o svoji nameri glede začasnega prenehanja izvajanja in razlogih za to ter ga pozove, naj v 30 dneh od prejema obvestila predloži svoje pripombe“.

100 Če bi torej agencija REA na podlagi člena 10(3) Uredbe št. 883/2013 morala zagotoviti spoštovanje zaupnosti preiskave urada OLAF, bi morala v skladu s členom 33.2.2 sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU spoštovati tudi obveznost obrazložitve sklepa o začasnem prenehanju izvajanja navedenega sporazuma, da bi se tožeči stranki omogočila obramba.

101 Zato v tem kontekstu in ob upoštevanju elementov iz spisa (glej točko 94 zgoraj) obveznost zaupnosti preiskave urada OLAF, na katero se je poleg tega agencija REA na splošno sklicevala po vložitvi tožbe, ne prepriča, ker je bilo začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU utemeljeno s sumi goljufije v zvezi z izvajanjem tega sporazuma, ne pa sporazuma o nepovratnih sredstvih NGA.

102 Drugič, kar zadeva trditev, da je agencija REA s tem, da je začasno prenehala izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, ravnala skrbno, da bi zaščitila finančne interese Unije, je treba poudariti, da obveznost dobrega finančnega poslovodenja s sredstvi Unije, ki je naložena agenciji REA kot agenciji na podlagi člena 317 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 21. februarja 2024, Greenspider/Eismea, T-733/21, neobjavljena, EU:T:2024:104, točka 39), slednji ne dopušča, da začasno preneha izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, in sicer v nasprotju z njegovim členom 33.2.1(a)(i).

103 Tako je treba ugotoviti, da je agencija REA s tem, da se je odločila, da začasno preneha izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU – ker sta bila izvršni direktor in finančni direktor tožeče stranke, in sicer dve fizični osebi, pooblaščeni za zastopanje ali sprejemanje odločitev v imenu tožeče stranke, osumljena goljufije v okviru sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki ni sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU – kršila člen 33.2.1(a)(i) sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

104 Zato je glede na vse navedeno treba prvi in tretji tožbeni razlog, ki sta navedena v podporo prvemu tožbenemu predlogu, sprejeti, ne da bi bilo treba odločiti o drugih trditvah, ki jih je tožeča stranka navedla v utemeljitev teh tožbenih razlogov, niti o drugih tožbenih razlogih, navedenih v podporo temu predlogu.

Drugi tožbeni predlog: odreditev agenciji REA, s strani Splošnega sodišča, naj odpravi začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU

105 V zvezi z drugim tožbenim predlogom je treba spomniti, da je agencija REA z dopisom z dne 10. septembra 2024 Splošno sodišče obvestila o tem, da je bilo začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU odpravljeno, in da sta se agencija REA ter tožeča stranka dogovorili o nadaljevanju izvajanja slednjega, kar je tožeča stranka potrdila (glej točki 26 in 27 zgoraj). Zato glede drugega tožbenega predloga ni treba več odločiti.

Tretji tožbeni predlog: naložitev agenciji REA, naj tožeči stranki plača odškodnino v višini 500.000 EUR

106 Tožeča stranka meni, da je zaradi začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU utrpela resno gospodarsko škodo, in od agencije REA zahteva odškodnino v znesku 500.000 EUR, ki ga je po njenem mnenju mogoče podrobneje pojasniti med postopkom.

107 Tožeča stranka na podlagi poročila izvedenca, ki ga je pooblastila (v nadaljevanju: poročilo pooblaščenega izvedenca), poudarja, da bi začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU lahko imelo negativen ekonomski učinek na njegovo izvajanje, če bi se ta sporazum še naprej izvajal. Tožeča stranka namreč meni, da čeprav cilji in proračun sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ostajajo nespremenjeni, bodo mednarodne gospodarske in geopolitične razmere, za katere so značilni zlasti zvišanje cen surovin in energije ter težave v prometu in logistiki, verjetno povzročile revizijo ocene stroškov, ki jih je januarja 2022 pridobila za sejme, delavnice, konference in druge dogodke, kar naj bi jo zavezovalo k temu, da izvaja dejavnosti v bistveno manjšem obsegu v primerjavi s tem, kar je bilo prvotno predvideno, da se odpove izvajanju nekaterih dejavnosti in, nazadnje, da se odpove izvajanju celotnega sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

108 Poleg tega tožeča stranka, ki je poudarila, da je priznan poklicni akter na področju vina, tako na nacionalni kot na svetovni ravni in na ravni Unije, trdi, da prenagljena začasna prekinitev izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU škodi njenemu ugledu in podobi v smislu poslovne zanesljivosti, verodostojnosti, pravičnosti in dobre vere v odnosih z njenimi partnerji.

109 Poleg tega je po mnenju tožeče stranke škoda, ki je nastala, gotova, ker je bila ocena morebitnih negativnih posledic začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU v tožbi podrobno opisana.

110 Poleg tega tožeča stranka v nasprotju s trditvami agencije REA meni, da med nastalo škodo in ravnanjem agencije REA obstaja vzročna zveza, saj brez začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU ne bi utrpela nobene škode.

111 Agencija REA te trditve izpodbija in meni, da je odškodninski zahtevek iz naslova premoženjske in nepremoženjske škode očitno neutemeljen.

112 Najprej je treba poudariti, da sicer drži, da je bilo začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU odpravljeno (glej točko 26 zgoraj), vendar nadaljevanje izvajanja sporazuma tožeči stranki ne omogoča pridobitve enakega rezultata, kot ga želi doseči z vložitvijo odškodninskega zahtevka, ki se nanaša na nadomestilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi začasnega prenehanja izvajanja tega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

113 Tako je treba odločiti še o odškodninskem zahtevku tožeče stranke.

114 Najprej je treba poudariti, da je odškodninski zahtevek tožeče stranke izključno pogodbene narave.

115 Tako je treba opozoriti, da v skladu s členom 340, prvi odstavek, PDEU pogodbeno odgovornost Unije določa pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo, ki je v obravnavanem primeru, kot je bilo že ugotovljeno v točki 36 zgoraj, veljavno pravo Unije, ki se po potrebi dopolni z belgijskim pravom.

116 Iz tega sledi, kot je bilo navedeno v točkah 37 in 38 zgoraj, da sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU urejajo upoštevne določbe prava Unije, in sicer v obravnavani zadevi Pogodba o delovanju Evropske unije, Listina in finančna uredba, ter – za zapolnitev vrzeli v pogodbenih določilih ali upoštevnih določbah prava Unije – nacionalno pravo, določeno v sporazumu, in sicer v obravnavanem primeru belgijsko pravo.

117 Tako je treba v tem okviru ob neobstoju upoštevnih določb prava Unije opozoriti na pogoje za uveljavljanje pogodbene odgovornosti v belgijskem pravu, ki je veljalo ob sklenitvi in izvršitvi sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

118 Prvič, člen 1142 belgijskega civilnega zakonika, ki je uvrščen pod naslov III knjige III, „Pogodbe ali pogodbene obveznosti na splošno“, določa, da je „[v]saka obveznost ravnanja ali opustitve […] ob dolžnikovi neizpolnitvi podlaga za odškodnino“.

119 Drugič, člen 1147 belgijskega civilnega zakonika določa, da „[mora] dolžnik, če je to primerno, plačati odškodnino bodisi zaradi neizpolnitve obveznosti bodisi zaradi zamude pri izpolnitvi vsakič, ko ne utemelji, da je do neizpolnitve prišlo iz razloga, ki mu ga ni mogoče pripisati, pri čemer z njegove strani ni slabe vere“.

120 Iz teh določb izhaja, da je dogodek, na katerem temelji pogodbena odgovornost v skladu z belgijskim civilnim zakonikom, celotna ali delna neizpolnitev pogodbe, ki jo je mogoče pripisati enemu od sopogodbenikov. Za pridobitev odškodnine za škodo, nastalo zaradi neizpolnitve pogodbe, ne glede na to, ali gre za premoženjsko ali nepremoženjsko škodo, mora tožeča stranka dokazati obstoj vzročne zveze med neizpolnitvijo pogodbenih obveznosti in nastalo škodo (glej sodbo z dne 4. maja 2017, Meta Group/Komisija, T-744/14, neobjavljena, EU:T:2017:304, točka 270 in navedena sodna praksa).

121 Kot poudarja agencija REA, pri čemer ji tožeča stranka ne oporeka, morajo biti v tem okviru izpolnjeni trije pogoji za povrnitev škode, ki izvira iz pogodbe, in sicer neizpolnitev pogodbe, škoda ter vzročna zveza med neizpolnitvijo in škodo (glej sodbo z dne 4. maja 2017, Meta Group/Komisija, T-744/14, neobjavljena, EU:T:2017:304, točka 271 in navedena sodna praksa).

122 Kar zadeva prvi pogoj, je treba ugotoviti, da se je agencija REA, kot je razvidno iz preučitve prvega tožbenega predloga, odločila, da začasno preneha izvajati sporazum o nepovratnih sredstvih TTD.EU, in sicer v nasprotju s členom 33.2.1(a)(i) tega sporazuma.

123 Ker so trije pogoji, navedeni v točki 121 zgoraj, kumulativni (sodba z dne 11. junija 2015, EMA/Komisija, C-100/14 P, neobjavljena, EU:C:2015:382, točka 100), je treba preučiti, ali so izpolnjeni drugi pogoji, navedeni v točki 121 zgoraj.

124 Kar zadeva drugi pogoj, tožeča stranka zahteva odškodnino za premoženjsko in nepremoženjsko škodo.

125 Natančneje, kar zadeva premoženjsko škodo, tožeča stranka zahteva odškodnino zaradi negativnih ekonomskih posledic, ki po njenem mnenju izhajajo iz začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU (glej točko 107 zgoraj).

126 Čeprav je res, da je verjetno, da je morala tožeča stranka po začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU začasno odložiti ali odpovedati nekatere sejme, delavnice, konference in druge dogodke, ki so bili načrtovani v okviru izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, pa ni dokazala, da se je premoženjska škoda, ki jo zatrjuje, v obravnavani zadevi dejansko uresničila.

127 V zvezi s tem je treba poudariti, da je tožeča stranka predložila poročilo pooblaščenega izvedenca, sestavljeno 7. julija 2022.

128 Vendar je v poročilu pooblaščenega izvedenca navedeno, da na dan njegove priprave „ni nastala nobena dejanska finančna izguba oziroma ni bil nakazan noben predujem: na primer, ni bil nakazan noben predujem […], ni bila plačana nobena pogodbena kazen in ni bilo izvršeno nobeno predplačilo“. Zato so v poročilu pooblaščenega izvedenca zgolj ponazorjena „potencialna gospodarska, finančna, premoženjska in nepremoženjska tveganja, s katerimi bi se tožeča stranka po začasnem prenehanju izvajanja lahko soočila“.

129 Tako je v poročilu pooblaščenega izvedenca na primer poudarjeno, da se je družba Prodeca, španska upravičenka, „znašla v položaju, v katerem se je morala odpovedati sodelovanju na sejmu za prehrano in pijačo (China Food & Drinks Fair) v Čengduju na Kitajskem, ki je bil prvotno načrtovan za marec, nato preložen na april, zatem pa odložen na julij-avgust 2022“, čeprav je „v začetku februarja 2022 že potrdila dogodek in organizatorju dogodka nakazala predujem v višini 33.500 EUR za rezervacijo območja, na katerem bi bil razstavni prostor v velikosti 85 kvadratnih metrov“. Čeprav je tožeča stranka res predložila osnutek ocene stroškov, da bi dokazala, da je bilo treba nakazati predplačilo v višini 33.500 EUR za rezervacijo območja, na katerem naj bi bil razstavni prostor v velikosti 85 kvadratnih metrov, pa ni predložila nobenega dokaza, s katerim bi dokazala, da je bil ta znesek dejansko plačan.

130 Poleg tega je v poročilu pooblaščenega izvedenca naštetih več načrtovanih trgovskih sejmov, ki naj bi bili pozneje razveljavljeni ali začasno odloženi. Vendar je zlasti v zvezi z dogodkom z naslovom „ProWine Shanghai“ v poročilu pooblaščenega izvedenca navedena le ocena morebitnih stroškov, ne da bi bili predloženi dokumenti, ki bi dokazovali, da so navedeni stroški dejansko nastali. Prav tako je bil dokaz o zgolj okvirnih stroških, ocenjenih za sodelovanje tožeče stranke pri drugih odpovedanih dogodkih, ki so navedeni v poročilu pooblaščenega izvedenca, kot so „WineTo Asia Shenzhen“, „Bellavita Chicago Expo“, „Summer Fancy Food edition“ in „Texom in Dallas“, predložen v obliki brošur oziroma načrtov dejavnosti, ki ne vsebujejo računov, ki bi dokazovali, da so navedeni stroški dejansko nastali.

131 Nazadnje, glede seznama delavnic, dogodkov v zvezi z elektronskim medpodjetniškim sodelovanjem, seminarjev, izobraževanj in prihodnjih trgovinskih sejmov, navedenih v poročilu pooblaščenega izvedenca, je treba ugotoviti, da gre zgolj za seznam dogodkov, med katerimi je bilo poleg tega nekaj dogodkov izvedenih pred datumom, ko je začasno prenehanje izvajanja začelo učinkovati, pri čemer temu seznamu ni priložena niti okvirna ocena stroškov.

132 Poleg tega tožeča stranka – ki je bila na obravnavi v zvezi s tem zaslišana, potem ko je pojasnila, da je treba premoženjsko škodo, na katero se sklicuje, šteti za dejansko in že nastalo škodo – ni mogla navesti, s katerimi dokumenti iz spisa bi bilo mogoče dokazati zatrjevano premoženjsko škodo in zlasti stroške, ki jih je domnevno morala nositi zaradi začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

133 Zato je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni dokazala, da se je premoženjska škoda, ki naj bi jo zaradi začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU domnevno utrpela, ob vložitvi tožbe dejansko uresničila. Kot trdi agencija REA, tožeča stranka svoje trditve utemeljuje s preprostimi napovedmi, kar je poleg tega potrjeno z dejstvom, da ni navedla natančnega zneska premoženjske škode, za katero zahteva odškodnino.

134 Kar zadeva nepremoženjsko škodo, tožeča stranka zahteva odškodnino zaradi škode, ki je domnevno nastala njenemu ugledu in podobi ter ki po njenem mnenju izhaja iz začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU. Vendar ni predložila nobenega dokaza za utemeljitev take škode.

135 Nazadnje in podredno je treba v zvezi s tretjim pogojem, ki se nanaša na obstoj pogodbene odgovornosti, ugotoviti, da tožeča stranka ni z gotovostjo dokazala vzročne zveze med ravnanjem, ki se očita agenciji REA, in domnevno nastalo škodo.

136 Kar zadeva zatrjevano premoženjsko škodo, tudi če bi bila taka škoda dokazana (glej točko 133 zgoraj), je iz poročila pooblaščenega izvedenca razvidno, da „se je moral program zaradi pandemije covida-19 in posledično začasne ustavitve dejavnosti, odkar je bil uveden, nenehno odzivati na nove tržne potrebe in objektivne težave pri izvajanju dejavnosti zaradi stalne potrebe po odpovedih in preložitvi dogodkov“. Zato ni mogoče izključiti, da je vsaj del dodatnih stroškov, za katere tožeča stranka trdi, da jih je morala nositi zaradi začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU, dejansko povezan s pandemijo covida-19.

137 Kar zadeva nepremoženjsko škodo, ob predpostavki, da je taka škoda dokazana (glej točko 134 zgoraj), ni mogoče izključiti, da bi bila lahko povezana s kazensko preiskavo, in ne z začasnim prenehanjem izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU.

138 Zato je glede na vse zgornje ugotovitve treba tretji tožbeni predlog zavrniti.

Stroški

139 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker agencija REA s svojimi predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deseti razširjeni senat)

razsodilo:

1. **Sklep Evropske izvajalske agencije za raziskave (REA) o začasnem prenehanju izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih št. 874904 za projekt z naslovom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, vsebovan v dopisu agencije REA z dne 2. maja 2022, je neveljaven.**

2. **Postopek v zvezi z drugim tožbenim predlogom, ki se nanaša na to, da se Agenciji REA odredi, da odpravi začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih št. 874904 za projekt z naslovom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, se ustavi.**

3. **V preostalem se tožba zavrne.**

4. **Agenciji REA se naloži plačilo stroškov.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 6. novembra 2024.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje 2

Dejanski in postopkovni elementi, ki so nastali po vložitvi tožbe 4

Predlogi strank 6

Pravo 6

Arbitražna klavzula 6

Veljavna zakonodaja 6

Prvi tožbeni predlog: ugotovitev, s strani Splošnega sodišča, neveljavnosti dopisa o potrditvi začasnega prenehanja izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU 8

Drugi tožbeni predlog: odreditev agenciji REA, s strani Splošnega sodišča, naj odpravi začasno prenehanje izvajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih TTD.EU 16

Tretji tožbeni predlog: naložitev agenciji REA, naj tožeči stranki plača odškodnino v višini 500.000 EUR 17

Stroški 20